

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

2.1 ลักษณะทั่วไปของจังหวัดภูเก็ต2.1.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดภูเก็ตเป็นเกาะใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ในภาคใต้ห่างจากกรุงเทพมหานคร 862 กิโลเมตร มีพื้นที่ 543.034 ตารางกิโลเมตร ส่วนกว้างที่สุดของเกาะเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้เท่ากับ 48.7 กิโลเมตร จังหวัดภูเก็ตแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ 17 ตำบล 106 หมู่บ้าน เขตอำเภอเมืองมีพื้นที่ 224 ตารางกิโลเมตร เขตอำเภอกลางและเขตอำเภอกะทู้มีพื้นที่ 252 ตารางกิโลเมตรและ 67.034 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ใน พ.ศ. 2531 จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนประชากร 152,111 คน เป็นชาย 75,366 คน หญิง 76,745 คน อาณาเขตของจังหวัดภูเก็ตมีดังนี้

ทิศเหนือ	เขตอำเภอกลาง	จดทะเลจังหวัดพังงา
ทิศใต้	เขตอำเภอเมือง	จดทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	เขตอำเภอเมือง	จดทะเลจังหวัดพังงา-กระบี่
ทิศตะวันตก	เขตอำเภอเมือง-กะทู้	จดทะเลอันดามัน

2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1.2.1 การเกษตรกรรม

สาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ตคือ สาขาเกษตรกรรม สาขาบริการและสาขาการค้าโดยมีมูลค่าเท่ากับ 275.3 ล้านบาท 273.0 ล้านบาท และ 219.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.85, 19.69 และ 15.81 ของผลิตภัณฑ์จังหวัดเบื้องต้นจังหวัดภูเก็ตใน พ.ศ. 2529 (ณ ราคาคงที่ พ.ศ. 2515)

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ตคือ ยางพารา มะพร้าว ข้าว และสับปะรด ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ยางพารา พื้นที่เพาะปลูกยางพาราพันธุ์ดีมีประมาณ 90,392 ไร่
อำเภอกลางปลูกยางพารามากที่สุด 51,010 ไร่ รองลงมาคือ อำเภอเมือง 23,201 ไร่ และ
อำเภอกะทู้ 16,180 ไร่ ส่วนยางพันธุ์พื้นเมืองมีพื้นที่เพาะปลูก 15,094 ไร่ ในปัจจุบันได้มีการ
ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพันธุ์ดีแทนยางพื้นเมือง ซึ่งในอีก 10 ปี จังหวัดภูเก็ตจะปลูกยางพันธุ์
ดีอย่างเต็มตัว การปลูกยางพาราจะได้รับผลผลิตที่แน่นอนแต่ต้องแข่งขันกับตลาดต่างประเทศด้วย

ตารางที่ 2.1 พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2529/2530

หน่วย : ไร่

ชื่อพืช	อำเภอเมือง	อำเภอกลาง	อำเภอกะทู้	รวม	ร้อยละ
พื้นที่ถือครองทำ					
การเกษตร	41,705	87,770	24,007	153,482	-
ยางพารา	23,201	51,010	16,180	90,392	59
มะพร้าว	10,549	18,257	2,200	31,000	20
ข้าว	1,765	7,807	1,375	10,947	7
สับปะรด	1,790	2,850	30	4,670	3
มะม่วงหิมพานต์	652	1,617	361	2,630	2
ทุเรียน	140	710	1,480	2,330	1.5
สะตอ	229	930	681	1,830	1.2
เงาะ	280	459	61	800	0.52

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต

มะพร้าว พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมดประมาณ 31,000 ไร่ อยู่ใน
เขตอำเภอกลาง อำเภอเมืองและอำเภอกะทู้เท่ากับ 18,257 ไร่, 10,549 ไร่ และ 2,200
ไร่ ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะเป็นมะพร้าวพันธุ์ดั้งเดิมที่ให้ผลผลิตต่ำ มะพร้าวของภูเก็ตต้องแข่งขัน
กับมะพร้าวของจังหวัดอื่น ๆ และยังต้องแข่งขันกับพืชน้ำมันอื่น ๆ เช่น น้ำมันปาล์มและถั่วเหลือง
เป็นต้น

ข้าว พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมดประมาณ 10,947 ไร่ อำเภอกลางมี
พื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดคือ 7,807 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองและอำเภอกะทู้ จังหวัด
ภูเก็ตไม่มีนโยบายที่จะขยายพื้นที่การเพาะปลูก แต่มีการวางแผนที่จะเพิ่มผลผลิตโดยส่งเสริมการ

ใช้ข้าวพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ยและการกำจัดศัตรูพืช

สับปะรด สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต โดยมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 4,670 ไร่ ส่วนใหญ่จะปลูกในเขตอำเภอถลางซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกเท่ากับ 2,850 ไร่ สับปะรดภูเก็ตมีรสชาติแตกต่างไปจากสับปะรดชนิดอื่น ๆ และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางได้ พืชอื่น ๆ ได้แก่ มะม่วงหิมพานต์ ทุเรียน สะตอ เงาะ ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกในแต่ละชนิดไม่มากนัก ดังแสดงในตารางที่ 2.1

2.1.2.2 การประมง

การประมงเป็นอาชีพทางเกษตรกรรมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต ใน พ.ศ. 2529 ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้เท่ากับ 58,783 ตัน ตารางที่ 2.2 จะแสดงให้เห็นถึงปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ จำนวนเรือทำการประมงที่จดทะเบียน จำนวนแพปลา จำนวนโรงงานปลาป่นและปลากระป๋อง

ตารางที่ 2.2 สถิติการประมงของจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2527-2529

	พ.ศ. 2527	พ.ศ. 2528	พ.ศ. 2529
ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้	49,670.6	56,702.3	58,783
(ตัน)			
- น้ำเค็ม	49,648.7	56,668.2	58,749
- น้ำจืด	21.9	34.1	34
จำนวนเรือประมงที่จดทะเบียน			
(ลำ)	249	248	245
จำนวนแพปลา			
(แพ)	17	15	15
จำนวนโรงงานปลาป่น			
(โรงงาน)	2	3	3
จำนวนโรงงานปลากระป๋อง			
(โรงงาน)	1	1	1

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดภูเก็ต

2.1.2.3 การทำเหมืองแร่

จังหวัดภูเก็ตมีการทำเหมืองแร่ทั้งบนบกและในทะเล พื้นที่ในการทำเหมืองแร่บนบกมีประมาณ 29,206 ไร่ การทำเหมืองแร่ในทะเลตามชายฝั่งตะวันตกเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมจนถึงเดือนตุลาคม ในขณะที่ตามชายฝั่งทะเลตะวันออกเริ่มทำเหมืองแร่ในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนกันยายน¹ ใน พ.ศ. 2528 จังหวัดภูเก็ตผลิตแร่ต่าง ๆ เป็นจำนวน 4,099 เมตริกตัน หรือคิดเป็นมูลค่าทั้งหมด 840.6 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 มูลค่าและปริมาณแร่ที่ผลิตได้ในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2528

ชนิดแร่	ผลผลิต (เมตริกตัน)	ราคา (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
ดีบุก	3,493	229,780	802.6
โมนาไซต์	500	8,600	4.3
ซีโนไทม์	55	196,363	10.8
โคลัมไบท์-แทนทาลไซต์	40	534,328	21.4
วุลแฟรม	11	131,308	1.5
รวม	4099	-	840.6

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดภูเก็ต

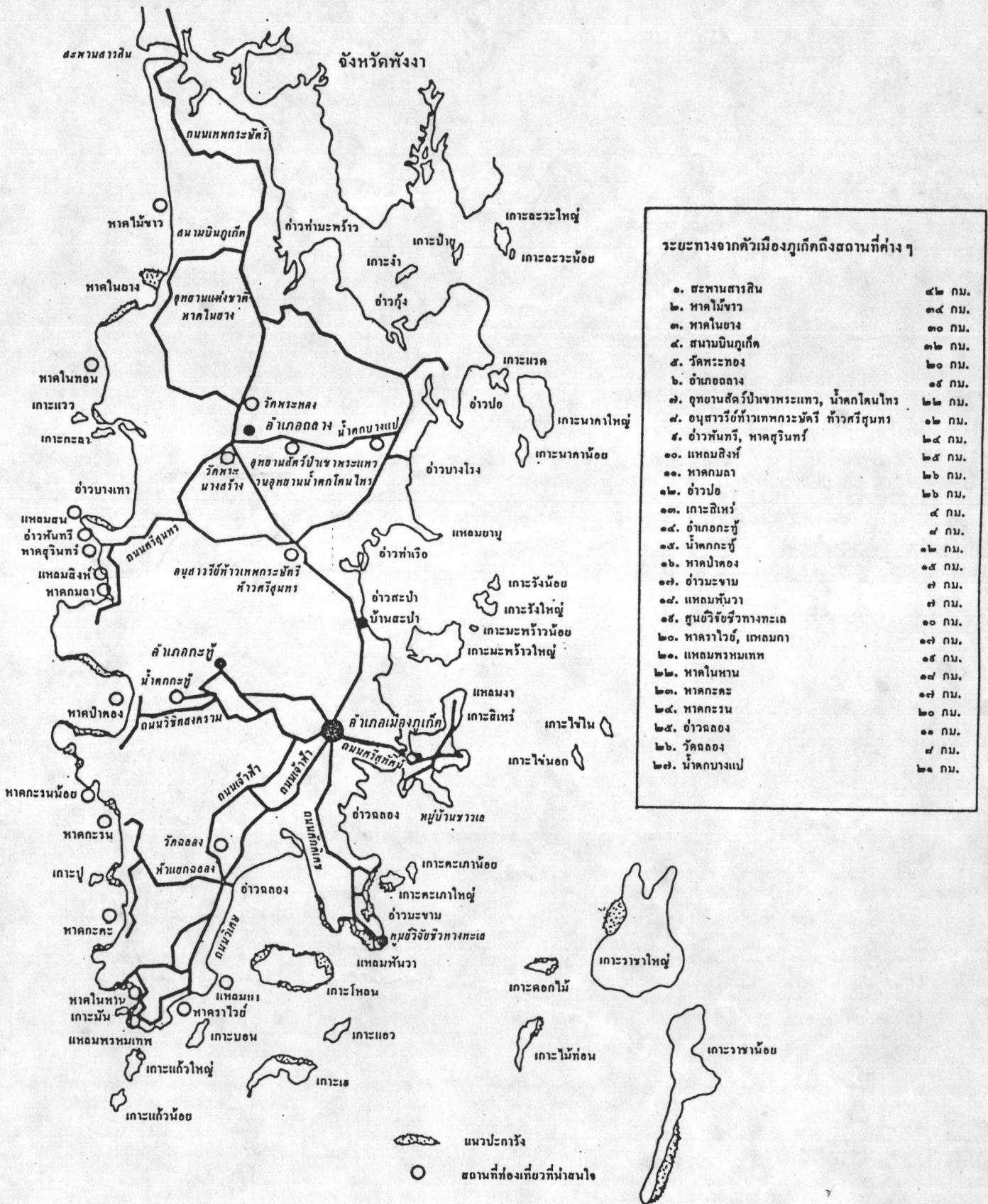
2.2 ทรัพยากรชายฝั่งทะเลของจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.2.1 หาดต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ต

1. หาดราไวย์ ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตไปทางใต้ประมาณ 17 กิโลเมตร อยู่

¹Parnich Tinnimit, Socio-Economics of Agriculture, Fisheries, and Mining in Phuket (Songkla : Songkla University, 1987), p.22.

แผนภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ถัดจากแหลมพรหมเทพไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีความยาวของหาดประมาณ 2 กิโลเมตร บริเวณหลังหาดเป็นที่พักอาศัยของชาวประมงที่เรียกว่าชาวเล

2. หาดโนหาน เป็นหาดที่อยู่ถัดจากแหลมพรหมเทพไปทางเหนือ ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 18 กิโลเมตร หาดโนหานยาวประมาณ 600 เมตร ด้านหลังของหาดเป็นบึง ชาวบ้านเรียกว่าหนองหาน ในช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม คลื่นจะแรงมาก

3. หาดกะตะ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 17 กิโลเมตร หาดกะตะมีลักษณะเป็นอ่าว แบ่งออกเป็น 2 หาด คือ หาดกะตะใหญ่และหาดกะตะน้อย หาดกะตะใหญ่มีความยาวประมาณ 1.5 กิโลเมตร หาดกะตะน้อยมีความยาวประมาณ 700 เมตร

4. หาดกะรน อยู่ห่างจากหาดกะตะขึ้นไปทางเหนือประมาณ 3 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 20 กิโลเมตร หาดกะรนมีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตร หาดมีความลาดชันเล็กน้อยและมีคลื่นลมแรงในฤดูฝน หาดกะรนน้อยอยู่ถัดจากหาดกะรนมีความยาวประมาณ 300 เมตร และมีความงดงามคล้าย ๆ กับหาดกะตะน้อย

5. หาดป่าตอง อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 15 กิโลเมตร ความยาวของหาดประมาณ 3 กิโลเมตร ป่าตองเป็นหาดที่มีลักษณะเป็นอ่าวที่มีความโค้งมากเหมาะสำหรับการเล่นน้ำ และเป็นหาดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปกันมากโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาก เช่น มีโรงแรมชั้นหนึ่งและบังกาโลหลายแห่ง มีสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เช่นเดียวกับพัทยา

6. หาดกมลา เป็นหาดที่อยู่ถัดขึ้นไปทางทิศเหนือของหาดป่าตอง และอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 26 กิโลเมตร หาดกมลามีความยาวประมาณ 1.6 กิโลเมตร

7. หาดสุรินทร์ ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 24 กิโลเมตร เป็นหาดที่อยู่ริมเชิงเขา มีแนวสนเรียงรายอยู่ตามริมหาด และมีสนามกอล์ฟที่สร้างไว้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7 หาดสุรินทร์มีความยาวประมาณ 800 เมตร หาดนี้ไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำเพราะหาดมีความลาดชันมาก และมีคลื่นลมแรง

8. หาดบางเทา ตั้งอยู่ที่อำเภอถลาง ห่างจากอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร 12 กิโลเมตร หาดบางเทามีลักษณะเป็นอ่าวมีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร

9. หาดในยาง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 30 กิโลเมตร หาดนี้เป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติในยาง ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมประมาณ 90 ตารางกิโลเมตร หรือ 56,250 ไร่ หาดในยางเป็นหาดทรายที่มีความยาวต่อเนื่องประมาณ 3 กิโลเมตร ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ตามชายหาด

10. หาดไม้ขาว อยู่ห่างตอนเหนือสุดของเกาะ แนวหาดเริ่มตั้งแต่ช่องปากพระที่สะพานสารสินจรดกับหาดในยาง โดยมีความยาวประมาณ 10 กิโลเมตร หาดนี้มีความลาดชันทะเลมีคลื่นลมแรง และเป็นหาดที่มีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ตามหาดทรายเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกับ

กำหนดในยาง

2.2.2 เกาะ อ่าว และแหลมต่าง ๆ

1. แหลมพรหมเทพ อยู่ห่างจากหาดราไวย์ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลมที่อยู่ตอนใต้สุดของเกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่าแหลมเจ้า นักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดภูเก็ตมักจะต้องขึ้นไปเที่ยวที่แหลมพรหมเทพ เพราะสามารถชมทิวทัศน์ของท้องทะเล และเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกที่งดงามมาก
2. แหลมสิงห์ เป็นแหลมเล็ก ๆ ที่กั้นระหว่างหาดสุรินทร์กับหาดกมลา ทางด้านทิศใต้ของแหลมมีหาดทรายขนาดความยาวประมาณ 200 เมตร
3. อ่าวฉลอง อยู่ห่างจากตัวเมือง 11 กิโลเมตร ไปทางทิศใต้ของเกาะภูเก็ต ทะเลในบริเวณนี้ไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำเพราะบริเวณนี้มีพื้นที่เป็นโคลน แต่ที่อ่าวฉลองนี้นักท่องเที่ยวจะมาเช่าเรือเพื่อไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ หรือเพื่อออกไปตกปลา
4. แหลมกา อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 16 กิโลเมตร เป็นแหลมกั้นระหว่างอ่าวฉลองกับหาดราไวย์ มีหาดเล็ก ๆ อยู่ทางปลายแหลมกา และมีเรือให้เข้าไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ
5. อ่าวมะขาม เป็นบริเวณที่ตั้งท่าเรือภูเก็ต รวมทั้งคลังสินค้าระหว่างประเทศ คลังน้ำมันและโรงงานต่าง ๆ
6. เกาะนาคาน้อย เป็นแหล่งทำฟาร์มเลี้ยงหอยมุกที่มีชื่อของจังหวัดภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 26 กิโลเมตร ซึ่งต้องลงเรือที่อ่าวปอไปยังตัวเกาะ
7. เกาะไข่นอกและเกาะไข่นอก เกาะทั้ง 2 เกาะนี้อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตัวเมืองภูเก็ต เป็นเกาะที่มีหาดทรายและน้ำที่สะอาด แต่ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเนินเขาซึ่งเป็นข้อจำกัดในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
8. เกาะสิเหร่ เป็นเกาะที่อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดภูเก็ต ติดกับเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต โดยมีคลองท่าจีนคั่นระหว่างเกาะสิเหร่กับจังหวัดภูเก็ต แต่ถือเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต เกาะนี้ส่วนใหญ่เป็นที่อาศัยของชาวเล
9. เกาะบริวารอื่น ๆ ที่อยู่ทางทิศใต้ เป็นเกาะที่อยู่ไม่ห่างจากจังหวัดภูเก็ตมีธรรมชาติสวยงามเหมาะต่อการท่องเที่ยวโดยการนั่งชมทิวทัศน์ ตกปลา เล่นน้ำ และดำน้ำชมปะการัง เกาะบริวารที่สำคัญเหล่านี้ได้แก่ เกาะโหลน เกาะบอน เกาะไม้ท่อน เกาะเฮ เกาะราชาใหญ่ เกาะราชาน้อย เกาะแก้วใหญ่และเกาะแก้วน้อย เป็นต้น
10. ชายฝั่งตะวันออกของจังหวัดภูเก็ตส่วนที่อยู่เหนือตัวเมืองภูเก็ต ลักษณะชายฝั่งตะวันออกโดยทั่วไป ไปมักจะเป็นโคลนหรือหินโดยไม่มีหาดทราย ซึ่งไม่เหมาะที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

2.2.3 แนวปะการัง

ภายในบริเวณจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่แนวปะการังประมาณ 14,000 ตารางกิโลเมตร ซึ่งนับเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 15 ถึง 20 ของพื้นที่แหล่งแนวปะการังทั้งหมดของประเทศไทย แนวปะการังจะปรากฏอยู่ตามแถบชายฝั่งบริเวณอ่าวคลื่นลมด้านตะวันตกและด้านใต้ของจังหวัดภูเก็ต และเกาะบริวารต่าง ๆ แนวปะการังขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัดภูเก็ต อยู่ที่อุทยานแห่งชาติหาดในยาง

2.3 การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

2.3.1 จำนวนนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2525-2529 เฉลี่ยปีละ 318,549 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยคิดเป็นร้อยละ 54.95 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวเยอรมัน สิงคโปร์ และฮ่องกง คิดเป็นร้อยละ 6.78, 4.76 และ 3.98 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ตามลำดับ(ตารางที่ 2.4)

2.3.2 ลักษณะของนักท่องเที่ยว

จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 913 คน พบว่า ร้อยละ 25.19 มาจากประเทศเยอรมัน ร้อยละ 14.57 มาจากประเทศฝรั่งเศส นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวมาจากประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา-แคนาดา และสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 9.86 , 9.75 และ 8.32 ตามลำดับ

ส่วนแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น ร้อยละ 61.6 มาจากภาคใต้ ร้อยละ 24.2 มาจากกรุงเทพฯ ส่วนร้อยละ 4 มาจากภาคกลาง นักท่องเที่ยวส่วนที่เหลือมาจากภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคิดเป็นร้อยละ 2.7, 2.5, 2.3 และ 2.3 ตามลำดับ

2.3.3 ลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยวปรากฏว่าร้อยละ 44.69 เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตคนเดียว ร้อยละ 23.55 ไปกับครอบครัว และร้อยละ 19.72 ไปแบบเป็น

ตารางที่ 2.4 จำนวนนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2528-2530

หน่วย : คน

สัญชาติ	จำนวน	ร้อยละ
ไทย	175,052	54.95
สหรัฐอเมริกา	9,013	2.83
แคนาดา	3,043	0.96
ออสเตรเลีย	2,909	0.91
เบลเยียม	1,362	0.43
เดนมาร์ก	1,400	0.44
ฝรั่งเศส	11,268	3.54
เยอรมัน	21,599	6.78
อิตาลี	8,473	2.66
เนเธอร์แลนด์	1,839	0.58
สวีเดน	2,301	0.72
สวิตเซอร์แลนด์	5,319	1.67
อังกฤษ	11,759	3.69
ตะวันออกกลาง	1,255	0.39
ออสเตรเลีย	9,046	2.84
ฮ่องกง	12,667	3.98
ญี่ปุ่น	5,071	1.59
นิวซีแลนด์	1,229	0.39
ไต้หวัน	1,603	0.50
มาเลเซีย	11,284	3.54
สิงคโปร์	15,163	4.76
อื่น ๆ	6,400	2.01
รวม	318,549	100.00

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่ม สำหรับพาหนะในการเดินทางนั้น ร้อยละ 83.35 เดินทางโดยเครื่องบิน ร้อยละ 11.28 ขับรถยนต์ส่วนตัว มีเพียงร้อยละ 3.5 ที่เดินทางโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศ

ส่วนแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 479 คนนั้น ร้อยละ 59.3 เดินทางไปเป็นกลุ่ม ร้อยละ 20.5 ไปคนเดียว ส่วนอีกร้อยละ 15.9 ไปกับครอบครัว สำหรับพาหนะที่ใช้ในการเดินทางนั้น ร้อยละ 43 ไปเที่ยวโดยขับรถยนต์ส่วนตัว และร้อยละ 37.6 ไปโดยรถประจำทาง นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยยังเดินทางโดยเครื่องบิน และรถยนต์โดยสารปรับอากาศอีกด้วย คิดเป็นร้อยละ 9.0 และ 8.6 ตามลำดับ

2.3.4 ช่วงเวลาในการเดินทางไปจังหวัดภูเก็ต

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตในช่วงปลายปีจนถึงต้นปีใหม่ จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2525-2529 แยกตามสัญชาติ จากตารางที่ 2.5 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักท่องเที่ยวจะเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน โดยจะไปในเดือนธันวาคมและเดือนมกราคมมากที่สุดกล่าวคือ ประมาณร้อยละ 11.65 และ 10.20 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

นอกจากนี้จะสังเกตเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวแถบประเทศอเมริกาเหนือ ยุโรป และออสเตรเลีย มักจะเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ประมาณร้อยละ 9.78 และ 8.91 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตในเดือนธันวาคมและเดือนมกราคม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังจะเห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยยังนิยมเดินทางในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคมอีกด้วย เนื่องจากเป็นฤดูร้อนซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณร้อยละ 9.00 ไปจังหวัดภูเก็ตในช่วงนี้

2.3.5 จุดประสงค์ในการเดินทางไปจังหวัดภูเก็ต

จากข้อมูลการสำรวจภาคสนาม นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตเพื่อท่องเที่ยว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 88.39 ส่วนเหตุผลอื่น ๆ คือ เพื่อติดต่อธุรกิจ และเพื่อไปเยี่ยมญาติ ประมาณร้อยละ 5.00 และ 2.52 ของจุดประสงค์ที่ไปจังหวัดภูเก็ต ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 65.6 เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตเพื่อไปท่องเที่ยว ส่วนร้อยละ 24.2 และร้อยละ 7.5 เดินทางเพื่อติดต่อธุรกิจและเยี่ยมญาติ ตามลำดับ

ในด้านความสนใจที่จะท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็คนั้น การอาบแดด การเล่นกีฬา

ตารางที่ 2.5 จำนวนนักท่องเที่ยวรายเดือนโดยเฉลี่ยที่ไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ.2525-2529

หน่วย : พันคน

แหล่งที่มา	มค.	กพ.	มีค.	เมษ.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	รวม
ไทย	15.55	14.00	14.97	16.64	15.25	12.08	13.29	13.94	11.95	15.13	14.68	17.07	174.55
อเมริกาเหนือ	1.51	1.19	1.33	1.15	0.83	0.74	0.56	0.57	0.81	0.80	1.10	1.43	12.02
ยุโรป	9.80	7.83	7.19	5.24	3.47	2.83	3.37	4.10	2.86	3.93	7.80	9.95	68.37
ออสเตรเลีย													
และนิวซีแลนด์	1.47	0.81	0.91	0.73	0.79	0.82	0.57	0.59	0.62	0.86	1.03	1.18	10.38
ญี่ปุ่น	0.66	0.45	0.54	0.37	0.31	0.36	0.29	0.60	0.31	0.26	0.28	0.63	5.06
เอเชีย	2.43	3.56	3.26	3.35	2.62	3.87	3.04	3.96	2.49	2.38	3.66	6.08	40.70
ตะวันออกกลาง ¹	0.18	0.12	0.09	0.14	0.11	0.10	0.10	0.10	0.07	0.04	0.07	0.13	1.25
อื่นๆ	0.91	0.72	0.49	0.59	0.52	0.52	0.33	0.42	0.33	0.38	0.54	0.66	6.41
รวม	32.51	28.68	28.78	28.21	23.90	21.32	21.55	24.28	19.44	23.78	29.16	37.13	318.74

หมายเหตุ : ¹เฉลี่ยระหว่างพ.ศ.2527-2529

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.6 ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวรายเดือนโดยเฉลี่ยที่ไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2525-2529

แหล่งที่มา	มค.	กพ.	มีค.	เมษ.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	รวม
ไทย	8.91	8.02	8.85	9.53	8.74	6.92	7.61	7.98	6.86	8.66	8.41	9.78	100
อเมริกาเหนือ	12.56	9.90	11.06	9.57	6.90	6.16	4.66	7.47	6.74	6.65	9.15	11.90	100
ยุโรป	14.33	11.45	10.52	7.66	5.08	4.14	4.93	6.00	4.18	5.75	11.41	14.55	100
ออสเตรเลีย													
และนิวซีแลนด์	14.16	7.80	8.77	7.03	7.61	7.90	5.49	5.68	5.97	8.29	9.92	11.37	100
ญี่ปุ่น	13.04	8.89	10.67	7.31	6.13	7.11	5.73	11.86	6.13	5.14	5.53	12.45	100
เอเชีย	5.97	8.75	8.01	8.23	6.44	9.51	7.47	9.72	6.12	5.85	8.99	14.94	100
ตะวันออกกลาง ¹	14.40	9.60	7.20	11.20	8.80	8.00	8.00	8.00	5.60	3.20	5.60	10.40	100
อื่นๆ	14.20	11.23	7.64	9.20	8.11	8.11	5.15	6.55	5.15	5.93	8.42	10.30	100

หมายเหตุ : ¹ เฉลี่ยระหว่างพ.ศ. 2527-2529

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ทางน้ำ และการท่องเที่ยวไปตามเกาะต่าง ๆ เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซึ่งคิดเป็นร้อยละ 36.4 ส่วนร้อยละ 21.8 ให้ความสนใจกับการอาบแดด นอกจากนี้ร้อยละ 11.06 เห็นว่าทั้งการอาบแดดและการเล่นกีฬาทางน้ำเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญ สำหรับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย 479 คนนั้น ร้อยละ 50.5 ต้องการที่จะไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ ร้อยละ 19.2 ต้องการไปเที่ยวสวนอุทยาน และร้อยละ 11.2 ไปเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต เพื่อไปอาบแดด เล่นกีฬาทางน้ำและท่องเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ

2.3.6 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย

นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดภูเก็ตไม่นานนัก กล่าวคือระยะเวลาพำนักเฉลี่ยใน พ.ศ. 2529 เท่ากับ 2.5 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 5.4 วัน

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ตจะต่ำกว่าระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของประเทศซึ่งเท่ากับ 5.9 วัน ส่วนระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่ไปจังหวัดภูเก็ตเท่ากับ 3.8 วัน โดยที่นักท่องเที่ยวไทยมีระยะสั้นที่สุด ในขณะที่นักท่องเที่ยวฝรั่งเศสและแคนาดาามีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยเท่ากับ 6.3 วัน และ 6.2 วัน ตามลำดับ (ตารางที่ 2.7)

2.3.7 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

จากข้อมูลการสำรวจภาคสนามในตารางที่ 2.8 แสดงให้เห็นการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ไปจังหวัดภูเก็ตใน พ.ศ. 2530 ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไปแล้วนักท่องเที่ยวชาวไทยใช้จ่ายน้อยกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ 900 บาทต่อคนต่อวัน

เมื่อพิจารณาการกระจายของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศใช้จ่ายในการซื้อสินค้ามากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 34.87 และ 30.89 ตามลำดับ ส่วนการใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ นั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้จ่ายในเรื่องที่พักอาศัยน้อยกว่าเรื่องการบันเทิง โดยคิดเป็นร้อยละ 16.79 และ 17.54 ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จ่ายในเรื่องที่พักร้อยละ 21.33 และใช้จ่ายในการบันเทิงร้อยละ 11.12

ตารางที่ 2.7 เปรียบเทียบระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของประเทศกับจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2529

หน่วย : วัน

	ประเทศ	ภูเก็ต
ไทย	-	2.5
สหรัฐอเมริกา	6.3	5.5
แคนาดา	8.0	6.2
ออสเตรเลีย	9.9	4.0
เบลเยียม	9.4	3.8
เดนมาร์ก	9.3	6.0
ฝรั่งเศส	9.7	6.3
เยอรมัน	11.3	5.6
อิตาลี	7.2	4.2
เนเธอร์แลนด์	9.3	5.1
สวีเดน	8.8	4.0
สวิตเซอร์แลนด์	10.6	5.1
อังกฤษ	7.6	4.5
ออสเตรเลีย	7.4	5.7
ฮ่องกง	6.2	6.1
ญี่ปุ่น	4.1	4.5
นิวซีแลนด์	8.8	3.8
ไต้หวัน	6.4	2.8
มาเลเซีย	3.3	4.9
สิงคโปร์	4.6	5.5
เฉลี่ย	5.9	3.8

ที่มา : วันพำนักเฉลี่ยของประเทศได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย วันพำนักเฉลี่ยของจังหวัดภูเก็ตคำนวณจากข้อมูลของกองตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดภูเก็ตและโรงแรมต่าง ๆ

ตารางที่ 2.8 การใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2530

หน่วย : บาท

	ไทย		ต่างประเทศ	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
อาหารและเครื่องดื่ม	207	8.66	427	12.21
ที่พักอาศัย	401	16.79	746	21.33
การบันเทิง	419	17.54	389	11.11
เดินทางท่องเที่ยว	321	13.44	585	16.73
ซื้อสินค้า	833	34.87	1,080	30.89
กีฬา	184	7.70	262	7.49
อื่น ๆ	24	1.00	8	0.23
รวม	2,389	100.00	3,497	100.00

ที่มา : การสำรวจภาคสนาม พ.ศ. 2530

2.3.8 ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจังหวัดภูเก็ต

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 91.79 ของจำนวนนักท่องเที่ยว 913 คน มีความรู้สึกปลอดภัยระหว่างที่พักอยู่ในจังหวัดภูเก็ต และร้อยละ 94.19 เห็นว่าประชาชนท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 86.0 ของจำนวนนักท่องเที่ยว 479 คน คิดว่าจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ส่วนอีกร้อยละ 13.6 รู้สึกไม่ปลอดภัย ในขณะที่พักที่จังหวัดภูเก็ต และในด้านความรู้สึกที่มีต่อประชาชนท้องถิ่นนั้นร้อยละ 71 เห็นว่าประชาชนท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี ส่วนอีกร้อยละ 21.7 ไม่แน่ใจ

ในด้านความสะดวกสบายในการไปพักที่จังหวัดภูเก็ตโดยเปรียบเทียบกับการเดินทางครั้งก่อน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณร้อยละ 51 ไม่แน่ใจเนื่องจากส่วนใหญ่มักจะไปจังหวัดภูเก็ตเป็นครั้งแรก แต่นักท่องเที่ยวอีกร้อยละ 25.3 เห็นว่ามีความสะดวกสบายในเรื่องที่พักอาศัยเพิ่มขึ้น ในขณะที่ร้อยละ 19.17 มีความเห็นว่ายังคงเหมือนเดิม ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่าที่พักอาศัยมีความสะดวกสบายเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 62.4 ส่วนอีกร้อยละ

16.1 เห็นว่าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง และร้อยละ 13.2 เห็นว่ามีความสะดวกสบายลดลง

สำหรับด้านการรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศร้อยละ 42.5 มีความเห็นว่าการรักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนร้อยละ 30.56 เห็นว่ามีการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างดี และอีกร้อยละ 19.93 เห็นว่า ไม่มีการจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยในขณะที่ร้อยละ 7 เห็นว่าการรักษาความปลอดภัยยังไม่เพียงพอ สำหรับความคิดเห็นในเรื่องนี้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นร้อยละ 61.6 เห็นว่ามีการรักษาความปลอดภัยพอสมควร ในขณะที่ร้อยละ 16.5 เห็นว่ามีการรักษาความปลอดภัยดีมาก ส่วนอีกร้อยละ 14.4 เห็นว่ามีการรักษาความปลอดภัยน้อยมาก

ส่วนในด้านการบริการสาธารณสุข มีเพียงร้อยละ 26 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ตอบคำถามในเรื่องนี้ โดยที่ร้อยละ 15.77 เห็นว่ามีความสะดวกสบายพอสมควรในด้านการรักษาพยาบาล ในขณะที่ร้อยละ 7.78 เห็นว่าสะดวกสบายมาก และอีกร้อยละ 2.41 เห็นว่ายังไม่ดี ส่วนอีกร้อยละ 74.04 ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นร้อยละ 53.4 เห็นว่ามีความสะดวกสบายพอสมควร ร้อยละ 14.4 เห็นว่าดีมาก ส่วนที่เห็นว่าการให้บริการไม่มีความสะดวกเลยมีเพียงร้อยละ 5.6 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 26.6 ไม่สามารถให้คำตอบได้